

אופניים חשמליים – מערך לכיתות ט'

מטרות מרכזיות:

- העלאת המודעות של בני נוער לסכנות בדרך כרוכבי כלי רכב ממונע.

מסרים מרכזיים:

- רכיבה על כלי רכב ממונע מלווה באחריות אישית
- התנהגות בטוחה כלי הולכי רגל וכלי רכב
- הטמעה של כללי בטיחות

מהלך הפעילות:

רקע

בשנת 2018 נהרגו 19 רוכבי אופניים חשמליים לעומת 7 בשנת 2017, מתוכם כ- 40% בגילאי 10-19. מדובר בעלייה חדה מאוד מאחר ובין השנים 2008-2014 מניין ההרוגים היה 3 סה"כ. הסכנה גוברת בקרב ילדים ונוער משום שאינם מכירים את חוקי התנועה ואינם מקפידים לחבוש קסדה, 80% מהפגיעות הן פגיעות ראש.

בניגוד לנוסעים ברכב, רוכבי האופניים אינם מוגנים על ידי שלדת הרכב, כרית אוויר וחגורות בטיחות – הדבר היחיד שעשוי להגן עליהם הוא קסדה ואביזרי בטיחות. בנוסף, קיימת בעייתיות בתשתיות עבור רוכבי האופניים ולכן ישנו קושי לשמור על בטיחות.

המערך מומלץ לכיתות ט' כהכנה תאורתית לרכיבה וניתן להעביר אותו לכיתות גבוהות יותר.

ילדים מעל גיל 16 – חייבים לעבור מבחן תאוריה ולקבל רישיון לרכב על הכלי.

תלמידי כיתות ז'-ח' אינם יכולים על פי חוק לרכב על אופניים חשמליים.

מבנה המפגש

עזרים	משך	מתודה	נושא
	7 דק'	1. כתבה - ערוץ 10 2. נתוני היפגעות	פתיחה ונתונים
<ul style="list-style-type: none"> אינטרנט מחשב מקרן 	7 דק'	1. סרטון רכיבה מסוכנת 2. דיון	<u>חלק א'</u> הסכנות ברכיבה על כלי רכב דו-גלגלי
<ul style="list-style-type: none"> רמקולים דפדפן chrome 	8 דק'	1. הצגת עיקרי התקנות לרכיבה על דו-גלגלי 2. היסח דעת - סרטון	<u>חלק ב'</u> חקיקה והתנהגות בטוחה
	8 דק'	1. עיקרי תקנות התעבורה שייאכפו על ידי הפיקוח העירוני 2. סמכויות האכיפה	<u>חלק ג</u> אכיפה

אור ירוק

	4 דק'	1. הסבר על סכנות בכלי תחבורה נוספים	חלק ד כלים נוספים
• טלפון חכם	7 דק'	משחק אינטרנטי - Kahoot	סיכום

מצגת PREZI

http://prezi.com/gjmcthkfodde/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

משחק KAHOOT

<https://play.kahoot.it/#/lobby?quizId=619bdd40-88f0-4a40-aa13-0e99891ae767>

סיכום:

רכיבה בטוחה בדרכים רלוונטית בכל גיל!
אופניים חשמליים הם כלי תחבורה לכל דבר ויש לנהוג באחריות במהלך הנסיעה.
הקפידו לכבוש קסדה, להיות מרוכזים ברכיבה, להיות קשובים לדרך ולרכב בהתאם לחוקי התנועה.

השופטים 38, רמת השרון 4703749

03-7707770 | 03-7707777

מוקד תרומות והסברה: 1-800-800-910

oryarok@oryarok.org.il

נספח – מערך הפעילות

פתיחה

תמיד לזכור!

1. הצגה עצמית
2. דגשים חשובים בזמן ההרצאה – פלאפונים, שאלות, וכו'
3. הצגת נושא ההרצאה- אופניים חשמליים! נדבר על האחריות שלנו כרוכבים על כלי רכב ממונע.

שקף בית - על מה נדבר היום? (כותרות אדומות)

1. הסכנות ברכיבה על כלי רכב דו-גלגלי
2. חקיקה והתנהגות בטוחה
3. אכיפה

אז בואו נתחיל.....

שקופית 2 - עמותת אור ירוק

עמותת "אור ירוק" הוקמה בשנת 1997 ע"י אבי נאור, שאיבד את בנו רן בתאונת דרכים ב-1995, כשהוא רק בן 19. באותה שנה מספר ההרוגים הגיע ל-706 ובשנת 2017 עמד על 364 הרוגים, הישג משמעותי אך לא מספיק. חשוב! מ-2012 אנחנו במגמת עלייה משמעותית של 80 הרוגים. מטרת העמותה היא לצמצם את מספר הנפגעים בתאונות דרכים ולהוביל את המאבק בתאונות הדרכים ישראל.

שקופית 3 - למה אנחנו כאן?

בעקבות כניסתם של האופניים והקורקינטים החשמליים למרחב העירוני, חלה עלייה בהיפגעות הרוכבים והולכי הרגל בעיר.

שקופית 4 - סרטון פתיחה

- שאלה לכיתה - כמה מבינכם רוכבים על אופניים חשמליים על סגיו?
- כתבה ערוץ 10 - עד דקה 4:08 - כעת נצפה בכתבה שתמחיש את האופן שבו בני הנוער רוכבים על אופניים חשמליים.

- מה אתם חושבים על הסרטון? - מצד אחד פחות מגניב לחבוש קסדה, יותר מגניב להרכיב חבר- אבל המחיר כבד, ראינו בסרט. אבל יש גם שמשלמים מחיר אפילו יותר כבד מהילדים בסרטון. בואו נראה קצת נתונים...

חלק א' – הסכנות ברכיבה על כלי דו-גלגלי

שקופית 5-9 - נתונים בארץ וסכנות

נתונים וסיפור מקרה

- 5 הרכבי אופניים נפגעים מדי יום! חושבים שלכם זה לא יקרה?
- **19 הרוגים בשנת 2018 – עלייה של 171%** (בשנת 2017 נהרגו 7 הרכבי אופניים חשמליים)
- תיאור מקרה וסרטון ברקע: במאי 2016 יקיר יפרמוב נהרג מפגיעת רכב, בעת שהרכיב את חברו על אופניים חשמליים, ללא קסדות, בלילה, ללא אפוד זוהר וברמזור אדום!
- 28% מהנפגעים מתחת לגיל 16!

שקופיות 10-15 – הסכנות ברכיבה

הצגת הסרטון - חפשו את הסכנות בסרט הבא

1. איזה סכנות ראיתם?

- רכיבה ללא קסדה
- הרכבת נוסע נוסף (מותר להרכיב רק אם הרכב מעל גיל 16 והמורכב מתחת לגיל 8)
- רכיבה בעמידה
- רכיבה נגד כיוון הנסיעה
- רכיבה על המדרכה
- נסיעה בעמידה
- אי ציות לחוקי התנועה - מעבר באדום (במעבר חצייה ובכביש), אי מתן זכות קדימה, אי עצירה בתמרור עצור.
- התעלמות ממשמרות זה"ב
- נהיגה ללא ידיים

2. איך הנהג רואה אותנו?

- **שאלה** - למי יש רישיון נהיגה? האם הבחנתם ברוכבי אופניים חשמליים מסוכנים כשנהגתם?
- בואו נבחן כיצד אנחנו כנהגים צריכים להתנהג כשרוכב האופניים מהווה סכנה?

- א. תמונה 1 - רוכב אופניים נוסע במרכז הכביש, הכביש דו-סטרי, ליד מעבר חצייה עם הולכי רגל. כיצד הנהגים בתמונה צריכים לנהוג? זוהי סכנה מידית!!! להולכי הרגל ולרוכב האופניים! יש לעצור ולהמתין שהם יעברו.
- ב. תמונה 2 - רוכב האופניים התפרץ לכביש במפתיע- נהג שיגיע בנתיב הימני חייב לעצור! ולהמתין שרוכב האופניים יתקדם ולנהוג אחריו. (בהמשך נפרט היכן לרוכב מותר לרכב).

שאלה - מאיזה גיל מותר לרכב על אופניים חשמליים?

חלק ב'- חקיקה והתנהגות בטוחה

שקופית 16 – חקיקה ורישיון נהיגה

בשנת 2018 החל תהליך של הסדרת נושא האופניים החשמליים:

1. רישוי – מעבר מבחן תאוריה ייעודי לנושא או החזקה של רישיון נהיגה.

שקופית 17-23 – חוקים ותקנות

1. מותר לרכב על אופניים חשמליים מגיל 16 בלבד! (לאחר תהליך רישוי)
2. מהירות הרכיבה המקסימלית 25 קמ"ש. אסור לשדרג את האופניים.
3. אסור להרכיב אדם נוסף! (מותר להרכיב כאשר הרוכב מעל גיל 16 והמורכב מתחת לגיל 8 - כאשר למורכב יש מושב שמיועד לכך והוא חובש קסדה!)
 4. חובה לחבוש קסדה!
 5. בשעות החשיכה חובה ללבוש אפוד זוהר! (לפי חוק)
 6. אסור לרכב על המדרכה! רק בשבילי אופניים או על הכביש.

שקופית 24-28 – איפה רוכבים

שקופית 24 - תמונות של הולכי רגל שנפגעו מאופניים חשמליים על המדרכה.

שקופית 25-28 - היכן רוכבים?

1. שביל אופניים
2. מיתון תנועה
3. רחובות משניים
4. אסור לרכב במעבר חצייה

שקופיות 29-30 - היסח דעת, אלכוהול ורכיבה

1. כיום יש לנו המון מסיחי דעת, אשר במהלך רכיבה מסכנים אותנו ואת הסובבים. החוק מתייחס גם לנושא זה ואוסר על שימוש בטלפון נייד ובכל מכשיר שעלול לסכן את הרוכב או הסביבה:
אזניות, שיחות טלפון, וואטסאפ, כתיבה בטלפון, יוטיוב, פייסבוק וכל שימוש מהסוג הזה.
2. בואו נעשה רגע של נחת עם סרטון קצר על השלכות של אלכוהול ורכיבה.

חלק ג' - אכיפה

שקופיות 31-37 - אז מה החוק אומר

- הפיקוח העירוני החל באכיפה תקנות הרכיבה על דו גלגלי חשמלי על סוגיו. בחודש הראשון נעסוק בהסברה ואזהרות ולאחר מכן נחל בחלוקת קנסות. אז מה בעצם נאכוף?
1. איסור שימוש בטלפון נייד בעת רכיבה (איסור אחיזה, קריאת SMS) – 1,000 ₪.
 2. איסור על שימושים במדרכות, שבילי אופניים, מעברי חצייה וכו' ברכיבה על ידי מי שהכביש או השביל לא יועדו לו, קנסות בדרגות משתנות בטווח 100 ₪ - 250 ש"ח, (משתמשי הדרך בהתאם לחוק: רוכבי אופניים חשמליים ורגילים, קורקינט חשמלי, אופנועים והולכי רגל).
 3. איסור גרימת הפרעה לתנועת עוברי דרך במדרכה – 250 ₪.
 4. עבירות הרכבה אסורות לרוכבים, קנסות בדרגות משתנות בטווח 100 ₪ - 250 ₪.
 5. איסור שימוש באזניות לרוכב במדרכה- 250 ₪.

ומה הסמכויות של הפקחים?

1. **הסמכות לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור כל ידיעה או מסמך.**
2. **רישום דו"ח** ברירת משפט בעבירות תעבורה בהתאם לחוק האמור.
3. **תפיסת אופניים**, תלת אופן או גלגינוע (קורקינט חשמלי), או חלק מהם (סוללה), לאחר שנמצא כי בוצעה בהם עבירת תעבורה, כדי למנוע המשך השימוש בהם.
4. **הוצאת אויר** מהצמיגים לאופניים, תלת אופן או גלגינוע (קורקינט חשמלי), לאחר שמצא כי בוצעה בהם עבירת תעבורה, **כדי למנוע את**
5. **סמכות עיכוב** אדם שסירב להיענות לדרישת פקח ויש חשש שיימלט, עד לבוא שוטר.

שקופיות 38-42 – כלים נוספים, משחק ילדים?

הצגת סרטון – אזהרה, התמונות לא קלות. רוכב הקורקינט לא נהרג בתאונה. בנוסף לאופניים חשמליים קיימים כלים נוספים שמסכנים חיים. מאות ילדים ובני נוער נפגעים מרכיבה על קורקינט חשמלי, הוברבורד וכלים נוספים. כלים אלה הם כלי תחבורה לכל דבר וחובה להשתמש באמצעי מיגון מתאימים ולשמור על כללי הבטיחות.

סיכום

שקופית 43 - Kahoot

יש ללחוץ על התמונה של הפלאפון על מנת לפתוח את המשחק. התלמידים יפתחו בפלאפון את האתר [/https://kahoot.it/#/](https://kahoot.it/#/) ויכניסו את קוד המשחק המוצג על המסך. קישור למשחק (במידה ואינו נפתח) <https://play.kahoot.it/#/lobby?quizId=619bdd40-88f0-4a40-aa13-0e99891ae767>

הערה-

במידה והילדים כבר ענו והמסך ממשיך הלאה מהתמונה/סרטון, ניתן ללחוץ על הפס השחור הזה:

שאלות ב- Kahoot:

1. למי מיועד הרמזור הזה (תמונה של רמזור)?

• תשובה - לכלל כלי הרכב, כולל אופניים חשמליים

2. מה אומר התמרור הזה לרוכבי אופניים?
 - תשובה - עצור לחלוטין ותן זכות קדימה לתנועה החוצה לפניך בצומת
3. מהי הדרך החוקית לחצות מעבר חצייה עם אופניים?
 - תשובה - עצירה, ירידה מהאופניים והובלתם בידיים במעבר חצייה
4. חובה לחבוש קסדה...
 - תשובה - בכל רכיבה על אופניים חשמליים.
5. האם מותר לרכב עם אופניים חשמליים בשביל זה?
 - תשובה - כן, אבל רק בשביל של הסימון של האופניים

שקופית 44 - סיכום

לסיכום נבקש להזכיר מספר דגשים:

1. לא לרכוב על המדרכה - המדרכה נועדה להולכי רגל בלבד וחשוב שנשמור עליהם.
2. לא להתעסק עם הנייד - כל מבט על הנייד גורם לכם לאבד קשר עין עם הסביבה ולהסתכן.
3. לא להסיע אף אחד - הרכבת חברים עלולה לגרום לאיבוד משקל ונפילה.
4. לא להרכיב אוזניות - אתם חייבים קשובים לכל צליל בכביש.
5. לחבוש קסדה בכל נסיעה - 80% מהפגיעות הן בראש - תשמרו עליו!

שקופית 45

רכיבה בטוחה ותשמרו על עצמכם!